

3.2 Delavnica - Norma: od pravopisa do tvitopisa

3.2.1 Potek delavnic in vsebina raziskovalnih nalog

Dijaki delajo samostojno, predavatelj in asistent sta na voljo za pomoč in sugestije. Vsaka skupina si izbere enega od vsebinskih sklopov, ki smo ga spoznali pri vajah:

1. Pregibanje osebnih lastnih imen
2. E-tvorjenke¹
3. Stvarno lastno ali občno poimenovanje?
4. Kratice in simboli
5. Zapis tvorjenk

Vsaka skupina si v okviru izbrane tematike izbere ustrezno tematiko in pripravi besedilo z naslednjo strukturo:

- I. **Opredelitev naloge: raziskovalno vprašanje in teze.**
- II. **Opis poteka raziskave: utemeljitev izbora vsebinskega sklopa, izbor gradiva oz. korpusov in orodja za njihovo analizo in opis metodologije.**
- III. **Raziskava in beleženje ugotovitev.**
- IV. **Zaključki glede na zastavljeno raziskovalno vprašanje.**

---

¹ [word="(?)i][a-zčšž]-.*"] (e-tvorjenke tipa č-podstava in Č-podstava)
[word="[a-zčšž][A-ZČŠŽ].*"] (e-tvorjenke tipa čPodstava)

3.2.2 Programski jezik CQL

Nekaj posebnih operatorjev v jeziku CQL:²

operator	pomen	primer iskanja	opis iskanja
.	katerikoli znak	[tag="So..d"]	poišči vse občne samostalnike v dajalniku
[] (znotraj besede)	katerakoli znak znotraj oglatih oklepajev	[lemma="miš[eo]lovka"]	poišče vse oblike lem <i>mišelovka</i> in <i>mišalovka</i>
*	0 ali več pojavitev (znaka, črke, besede ...)	[word="tvit.*"]	poišči vse besede, ki se začnejo na tvit- (tudi <i>tvit</i>)
+	1 ali več pojavitev	[word=".+ost"]	poišči vse besede, ki se končajo na -ost (brez <i>ost</i>)
?	0 ali 1 pojavitev	[word="Kleme?n.*"]	poišči besede, ki se začnejo na Klemen- ali Klemn-
	disjunkcija ("ali")	[lemma="(blogger blogar)"]	poišči vse oblike lem <i>blogger</i> in <i>blogar</i>
!	negacija ("ne")	[tag="S.*" & word!="@.*"]	poišči vse samostalnike, ki se ne začnejo z znakom @
(?i)	poljubna velikost črk	[word="(?i)ozn"]	poišči vse besedne oblike ozn, ne glede na zapis

operator	pomen	primer iskanja	opis iskanja
[]	katerakoli beseda	[word="tistega"] [] [word="dne"]	poišče vse zveze besed <i>tistega</i> in <i>dne</i> , med kateri je vrinjena še ena beseda
{k,n}	interval (med k in n pojavitev znaka, črke, besede)	[tag="P.*"] {3,5} [tag="S.*"] {0,3} - med nič in tri {3} - točno tri {3,} - vsaj tri	poišči samostalnike, pred katerimi je od tri do pet zaporednih pridevnikov
<s> </s>	začetek ali konec stavka	<s> [lemma="živjo"]	stavki, ki se začnejo s pozdravom <i>živjo</i>
within <s/>	išči znotraj stavka	[word="tistega"] []* [word="dne"] within <s/>	v stavku poišči vse zveze besed <i>tistega</i> in <i>dne</i> , med katerima je vrinjeno poljubno število besed

² Pripravila Kaja Dobrovoljc.

3.2.3 Spletne povezave

- Slovenski pravopis 2001 -- slovar: <http://bos.zrc-sazu.si/sp2001.html>
- Pravila: http://bos.zrc-sazu.si/c/sp/sp2001_pravila.pdf
- Slogovni priročnik: <http://slogovni.slovenscina.eu>
- Sloleks: <http://www.slovenscina.eu/sloleks>
- Besana: <http://besana.amebis.si/pregibanje/>
- Slovar slovenskega knjižnega jezika: <http://bos.zrc-sazu.si/sski.html>
- ŠUSS (odgovori na jezikovna vprašanja): <http://www2.arnes.si/~lmarus/suss/>
- Pregled slovenskih pravopisov: <http://www.pravopis.si/Zgodovina/tabid/82/Default.aspx>
- Jezikovna svetovalnica pri Inštitutu Frana Ramovša: <http://isjfr.zrc-sazu.si/svetovalnica#v>
- Pravopis za francosko govoreča okolja: <http://orthonet.sdv.fr/ž>
- Dodatne pravopisne vaje:
https://dl.dropboxusercontent.com/u/13258131/USSJ_Dodatne_vaje.pdf

Korpusi:

http://nl.ijs.si/noske/janes.cgi/first_form?corpname=janes